

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 24 ноември 2023 г.
(OR. en)

15479/23

SPORT 50
GENDER 203

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Заклучения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно жените и равенството в областта на спорта

Приложено се изпращат на делегациите посочените по-горе заключения на Съвета, които бяха одобрени от Съвета по образование, младеж, култура и спорт на заседанието му от 24 ноември 2023 г.

Заклучения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно жените и равенството в областта на спорта

**СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВОТА
НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, ЗАСЕДАВАЩИ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА,**

КАТО ПРИПОМНЯТ, ЧЕ:

1. Съгласно член 2 от Договора за Европейския съюз ценностите, на които се основава Съюзът, „са общи за държавите членки в общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете“, съгласно член 8 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) една от целите на Европейския съюз във всички негови дейности е „премахването на неравенствата и насърчаване на равенството между мъжете и жените“ и съгласно член 19 от ДФЕС „приема[нето на] необходимите мерки за борба с дискриминацията, основана на пола, расата или етническия произход, религията или убежденията, наличието на физическо или умствено увреждане, възрастта или сексуалната ориентация“.
2. Член 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз постановява, че е „[з]абранена [...] всяка форма на дискриминация, основана по-специално на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация“. Освен това в член 23 от Хартата на основните права на Европейския съюз се предвижда, че „[р]авенството между жените и мъжете трябва да бъде гарантирано във всички области“.
3. В Заклученията на Съвета относно равенството между половете в областта на спорта¹ държавите членки се приканват, в тясно сътрудничество със спортното движение, да разработят общи споразумения или стратегии относно равенството между половете в спорта².

¹ Заклучения на Съвета от 21 май 2014 г. относно равенството между половете в областта на спорта (ОВ С 183, 14.6.2014 г., стр. 39).

² В посочените заклучения понятието „спорт“ се разглежда в най-широк смисъл, включително физическата активност.

4. В Резолюцията на Съвета относно основните характеристики на европейския спортен модел се признава, че организацията на спорта в Европа се основава на ценности, сред които и равенството между половете³.
5. Преработената европейска спортна харта на Съвета на Европа⁴ ангажира заинтересованите страни със защитата на правата на човека и насърчава равенството между половете в спорта и чрез спорта, по-специално чрез прилагане на стратегията за интегриране на принципа на равенство между половете в спорта.
6. Препоръката на Комитета на министрите на Съвета на Европа до държавите членки относно интегрирането на принципа на равенство между половете в спорта (CM/Rec (2015)2) подкрепя насърчаването на политики, насочени към гарантиране на интегрирането на принципа на равенство между половете във всички области и на всички равнища на спорта.
7. В Резолюцията на Съвета относно работния план на Европейския съюз за спорта⁵ равенството между половете се определя като ключова тема в приоритетната област за защита на почтеността и ценностите в спорта.
8. През 2020 г. Европейската комисия прие своята Стратегия за равенство между половете за периода 2020 – 2025 г. в стремеж към постигането на Съюз на равенство.

³ Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно основните характеристики на европейския спортен модел (ОВ С 501, 13.12.2021 г., стр. 1).

⁴ Препоръка CM/Rec(2021)5 относно Преработената европейска спортна харта, приета от Комитета на министрите на Съвета на Европа на 13 октомври 2021 г. на 1414-ото заседание на заместник-министрите.

⁵ Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно работния план на Европейския съюз за спорта (1 януари 2021 г. – 30 юни 2024 г.) (ОВ С 419, 4.12.2020 г., стр. 1).

9. В Заключенията на Съвета относно ролята на спорта като източник и двигател за активно социално приобщаване⁶ равенството между половете се признава за един от общите приоритети, които се нуждаят от по-силна подкрепа в целия Европейски съюз, включително в спорта, насърчава се равенството между половете в спорта, особено по отношение на достъпа до спорт и представителството в органи за вземане на решения, включително чрез активни мерки срещу насаждането на стереотипи за половете.
10. В Заключенията на Съвета относно утвърждаването на общите ценности на ЕС чрез спорта⁷ се отчита, че тъй като спортът е универсален език, разбираем за всички, той може да допринесе за предотвратяване на нетолерантността, социалното изключване, в т.ч. свързаните с пола стереотипи и омразата към жените, расизма, ксенофобията и маргинализацията.
11. В Заключенията на Съвета относно иновациите в спорта⁸ се отчита, че новаторските технологични и цифрови методи за комуникация и телевизионно и радиоразпръскване, както и неформалното и информалното учене, могат да помогнат на спортните организации за повишаване на осведомеността и за предотвратяване, наред с другото, на стереотипите, свързани с пола, омразата към жените, хомофобията, тормоза, малтретирането и насилието, включително сексуалното насилие и всяка форма на дискриминация.
12. Групата на високо равнище по въпросите за равенството между половете в спорта (2022 г.)⁹ представи план за действие и препоръки към Европейската комисия, държавите членки, националните и международните спортни органи и местните организации за подобряване на баланса между половете в спорта, като изтъкна шест ключови тематични области на ангажираност (участие; треньорска и съдийска дейност; лидерство; социални и икономически аспекти на спорта; отразяване в медиите; и насилие, основано на пола).

⁶ Заключения на Съвета от 18 ноември 2010 г. относно ролята на спорта като източник и двигател за активно социално приобщаване (ОВ С 326, 3.12.2010 г., стр. 5).

⁷ Заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно утвърждаването на общите ценности на ЕС чрез спорта (ОВ С 196, 8.6.2018 г., стр. 23).

⁸ Заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно иновациите в спорта, ОВ С 212, 4.6.2021 г., стр. 2 – 9.

⁹ Европейска комисия, Преход към по-голямо равенство между половете в спорта, препоръки и план за действие от Групата на високо равнище по въпросите за равенството между половете в спорта (2022 г.).

КАТО ОТЧИТАТ, ЧЕ:

13. Въпреки постигнатия до момента напредък и като се отчита различното положение в държавите членки, нивото на участие на жените в спорт и физическа активност все още е по-ниско от това на мъжете¹⁰ поради практически, лични, социално-културни и структурни пречки, което оказва отрицателно въздействие върху степента им на присъствие на треньорски, съдийски и ръководни длъжности.
14. Жените все още срещат пречки на пазара на труда в областта на спорта по отношение например на равния достъп, равното заплащане за равностоеен труд, представителството на ръководни длъжности, свързаните с пола стереотипи и равната оценка и признание за тяхната работа.
15. Съществуват значителни различия между спортовете и между държавите членки, а липсата на равен достъп и ангажираност на жените и на участие на лидерски и ръководни длъжности, както и на видимост в областта на спорта, често затвърждават дискриминацията и неравенствата¹¹.
16. Малтретирането, сексуалният тормоз и насилието срещу жени и момичета, включително в цифровото пространство, както и свързаните с пола стереотипи и сексизмът, продължават да бъдат сериозна загриженост в спортния сектор.
17. Основаната на пола дискриминация може да доведе до изключване от участие в спортни дейности, по-специално на жени и на други лица в уязвимо и маргинализирано положение.
18. Медийното отразяване на спорта най-често е насочено към мъжете в спорта, а жените в спорта обикновено получават по-малко медийно или онлайн отразяване в сравнение с мъжете. Третирането на жените в спорта често се базира на свързани с пола стереотипи или показва сексуализирано и сексистко отношение.
19. Спортът има голям потенциал за постигане на напредък по отношение на равенството чрез самоовластяване, повишаване на осведомеността и борба с преобладаващите стереотипи, свързани с пола, чрез активно участие.

¹⁰ Според 5-ото проучване на Евробарометър относно спорта и физическата активност, публикувано през септември 2022 г.

¹¹ Данните на Европейския институт за равенство между половете (EIGE) показват, че жените представляват приблизително една пета от членовете на най-висшия орган за вземане на решения в спортните организации.

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, ЧЕ:

20. Европейското чувство за принадлежност и бъдещият просперитет на Европа зависят от общества, които активно предотвратяват и се борят с дискриминацията, основана на пола.
21. Спортът играе важна роля в живота на населението в ЕС и спортните дейности имат важен социален, образователен, икономически, културен и обединяващ принос за обществото в Европейския съюз, както и за неговите стратегически цели и социални ценности.
22. Въпреки че ползите от достъпа до спорт и неговото практикуване за отделните лица са добре установени, например ползите, свързани с личностното развитие, чувството за идентичност и принадлежност, самоувереността, самочувствието, физическото и психическото благосъстояние, за пълното им постигане е наложително практикуващите да имат достъп до безопасни, приобщаващи и равни условия, без неравенство, дискриминация или насилие под каквато и да било форма.
23. По-голямата видимост и по-доброто медийно отразяване на женските спортни състезания биха могли да повлияят на общественото възприятие за стойността на женския спорт и неговото значение за обществото.
24. Публичните инвестиции в спорта следва да бъдат справедливо разпределени между жените и мъжете, като по този начин допринасят за коригиране на съществуващите неравенства и подпомагат развитието на по-равнопоставен спорт.

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ, ЧЕ:

25. В обхвата на настоящите заключения на Съвета са включени всички мерки на политиката в областта на спорта.
26. Равенството между половете е цел на политиката в областта на спорта на равнище ЕС, одобрена в работния план за спорта (2021 – 2024 г.).
27. Мерките за подкрепа и насърчаване на равенството между половете спомагат за спазването на международните ангажменти, посочени в приложението към настоящите заключения.

ПРИКАНВАТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, В РАМКИТЕ НА ТЕХНИТЕ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ И ПРИ НАДЛЕЖНО ЗАЧИТАНЕ НА РОЛЯТА И АВТОНОМНОСТТА НА СОЦИАЛНИТЕ ПАРТНЬОРИ:

28. Да се стремят да гарантират, че всеки има равен достъп до спорт и може да участва пълноценно в спортни дейности на всички равнища и длъжности без дискриминация, основана на пола.
29. Да укрепват и интегрират принципа на равенство между половете в политиките в областта на спорта и да насърчават положителни ролеви модели чрез политиката в областта на спорта и други свързани политики.
30. Да насърчават равното участие на жените и мъжете в професионалния спорт чрез подобряване на реда и условията за наемане на работа, насърчаване на равното заплащане за еднакъв или равностоен труд и насърчаване на мерки в подкрепа на равновесието между професионалния и личния живот.

31. Да насърчават и стимулират спортния сектор да увеличи дела на жените на ръководни длъжности, както и броя им сред спортния персонал и длъжностни лица.
32. Без да се засягат свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, да насърчават равенството между половете, като приканват медиите, особено обществените медии, да подобрят видимостта и медийното отразяване на спортните състезания за жени, като обмислят използването на прерогативите, предоставени от член 14 от Директивата за аудио-визуалните медийни услуги относно събития от голямо значение за обществото¹².
33. Да насърчават и активно да подкрепят спортния сектор с цел предотвратяване и борба на всички равнища с тормоза, сексистката реч на омразата, сексуалното насилие и насилието срещу жени и момичета, по-специално срещу лица в уязвимо и маргинализирано положение, и срещу малолетни и непълнолетни лица.
34. Да подобрят защитата на свидетелите, лицата, подаващи сигнали за нередности, и жертвите на сексуално и основано на пола насилие.
35. Да обмислят насърчаването на научните изследвания и проучванията, на статистиката и анализа на равенството между половете в областта на спорта, както и компилирането на междусекторни и дезагрегирани данни за мъжете и жените в областта на спорта, включително въздействието на свързаните с пола стереотипи.
36. Да обмислят обвързването на отпускането на публични средства със спазването на основните права и принципите на доброто управление, включително равенството между половете.
37. Да вземат предвид аспекта на равенството между половете и специфичните нужди на жените и момичетата в процеса на изграждане и обновяване на спортната инфраструктура.

¹² Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудио-визуални медийни услуги (Директива за аудио-визуалните медийни услуги) (ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1).

ПРИКАНВАТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА, В СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ И В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ:

38. Да насърчават редовния обмен на добри практики относно мерките за насърчаване на равенството между половете в областта на спорта, например чрез участие в съвместния проект на ЕС и Съвета на Европа „Всички в играта плюс“ („All In Plus“).
39. Да насърчават обмена на добри практики и насоки за това как спортните институции биха могли да разработят организационни структури и мерки за предотвратяване на всички форми на злоупотреба, със специален акцент върху насилието, основано на пола.
40. Да насърчават обмена на информация относно всички инициативи и практики, които могат да допринесат за увеличаване на участието на жените в спортния сектор като цяло и за борба с основаната на пола дискриминация и свързаните с пола стереотипи.
41. Да насърчават активното сътрудничество между съответните социални партньори в рамките на социалния диалог и със спортното движение в рамките на структурирания диалог, въз основа на подход на много равнища, включващ много участници, многодисциплинарен, основан на правата на човека и съобразен със свързаните с пола аспекти.

ПРИКАНВАТ КОМИСИЯТА:

42. Да разгледа възможността за включване на спортния сектор в бъдещи стратегии, посветени на равенството между половете, като същевременно зачита областите на национална компетентност на държавите членки.
43. Да докладва редовно на Съвета за действията, предприети във връзка с насърчаването на равенството между половете, които са от значение за спортния сектор.
44. Да продължи подкрепата за транснационални инициативи, утвърждаващи равенството между половете в областта на спорта, например повишаване на осведомеността, образователни кампании, обмен на добри практики, проучвания, мрежи и проекти като съвместния проект „Всички в играта плюс“ („All In Plus“) на ЕС и Съвета на Европа¹³.
45. Да насърчава научните изследвания относно ролята на спортния сектор и спортната индустрия в оформянето на ценностите, нагласите, нуждите и интересите на жените и мъжете, като в тези изследвания се анализират аспекти като равния достъп, видимостта и участието в областта на спорта.
46. Да вземе предвид измерението, свързано с равенството между половете, при оценката на условията, необходими за квалифицирането на спортните събития като събития от голямо значение за обществото съгласно член 14 от Директивата за аудио-визуалните медийни услуги.

¹³ Съвет на Европа, „Всички в играта плюс“: утвърждаване на повече равенство между половете в областта на спорта, март 2023 г.

ПРИКАНВАТ СПОРТНОТО ДВИЖЕНИЕ И ДРУГИТЕ СЪОТВЕТНИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ:

47. Да превърнат равенството между половете в крайъгълен камък на доброто управление на спортните организации, например чрез въвеждане на система за равнопоставено и прозрачно финансиране, равни възможности за финансиране и равно заплащане. В допълнение към насърчаването на многообразието на всички равнища следва да се анализират всички съответни аспекти, със специален акцент върху интерсекционалността и структурната и институционалната дискриминация.
48. Да насърчават инициативи, които стимулират разработването, разпространението и изграждането на капацитет за инструменти за интегриране на принципа на равенство между половете като стълб на доброто управление в спорта, например бюджетиране, съобразено с равенството между половете, оценки на въздействието върху пола, обучение по равенство между половете и оценка, съобразена с пола.
49. Да интегрират принципа за равенство между половете във всички стратегии, политики и действия в областта на спорта, например чрез въвеждане на вътрешна стратегия с координатор за равенство между половете, бюджетиране, съобразено с равенството между половете, както и насърчаване на равенството между половете във всички процедури и в обучението на служители и доброволци.
50. Да предприемат необходимите стъпки за увеличаване на дела на жените на ръководни, треньорски и съдийски длъжности в спортните организации, институции и клубове, по-специално чрез мотивиране и подпомагане на жените да заемат такива длъжности.
51. Да определят цели за равно участие на половете в обучението на спортен персонал и длъжностни лица, например чрез подкрепа за програма за наставничество на млади момичета и жени, които се интересуват от треньорство и съдийство.

52. Да разработват и предоставят програми за образование и превенция в областта на равенството между половете и за борба с тормоза, речта на омразата, всички форми на малтретиране и основаното на пола насилие, да създават механизми за комуникация с цел изслушване на жертвите на основаното на пола насилие и да осигуряват по-добра защита на жертвите, лицата, сигнализиращи за нередности, и свидетелите.
53. Да се стремят да ангажират жените и момичетата с различен социално-икономически произход да участват в спортни дейности.
54. Да събират, разпространяват и популяризират добрите практики в областта на равенството между половете в спорта, като същевременно насърчават и улесняват обмена на опит.
55. Да гарантират балансирано по отношение на половете отразяване във вътрешната и външната комуникация, включително в социалните мрежи, и да гарантират недискриминационни репортажи, коментари и отразяване на спортните дейности.
56. Да гарантират, че жените и момичетата, участващи в спортни дейности, имат достъп до подходящо оборудване и облекло, за да се гарантира безопасното им участие.
57. Да осигурят равен достъп до спортната инфраструктура въз основа на потребностите и изискванията на всички хора и да създават подходящи и безопасни съоръжения за жените и момичетата.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ПРИЛОЖЕНИЕТО

ПОЛИТИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ В ТАЗИ ОБЛАСТ:

- Договор от Лисабон за изменение на Договора за Европейския съюз и на Договора за създаване на Европейската общност (ОВ С 306, 17.12.2007 г., стр. 1).
- Харта на основните права на Европейския съюз (2012/С 326/02).
- Заключение на Съвета относно устойчивата и достъпна спортна инфраструктура (ОВ С 494, 28.12.2022 г., стр. 1).
- Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно основните характеристики на европейския спортен модел (ОВ С 501, 13.12.2021 г., стр. 1).
- Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно работния план на Европейския съюз за спорта (1 януари 2021 г. – 30 юни 2024 г.) (ОВ С 419, 4.12.2020 г., стр. 1).
- Заключение на Съвета „Икономики с равенство между половете в ЕС: бъдещо развитие“ (14938/19).
- Заключение на Съвета „Премахване на разликата в заплащането на жените и мъжете: основни политики и мерки“ (10349/19).
- Заключение на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно утвърждаването на общите ценности на ЕС чрез спорта (ОВ С 196, 8.6.2018 г., стр. 23).

- Заключение на Съвета от 21 май 2014 г. относно равенството между половете в областта на спорта (ОВ С 183, 14.6.2014 г.).
- Заключение на Съвета от 18 ноември 2010 г. относно ролята на спорта като източник и двигател за активно социално приобщаване (ОВ С 326, 3.12.2010 г., стр. 5).
- Европейска комисия, Преход към по-голямо равенство между половете в спорта, препоръки и план за действие от Групата на високо равнище по въпросите за равенството между половете в спорта (2022 г.).
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Съюз на равенство: Стратегия за равенство между половете (2020 – 2025 г.) (COM(2020) 152 final)
- Препоръка на Комитета на министрите на Съвета на Европа относно предотвратяването и борбата със сексизма (2019 г.).
- Препоръка CM/Rec(2021)5 относно преработената европейска спортна харта, приета от Комитета на министрите на Съвета на Европа на 13 октомври 2021 г. на 1414-ото заседание на заместник-министрите.
- Препоръка CM/Rec(2015)2 относно интегрирането на принципа за равенство между половете в областта на спорта, приета от Комитета на министрите на Съвета на Европа на 21 януари 2015 г. на 1217-ото заседание на заместник-министрите.
- Резолюция на Европейския парламент относно политиката на ЕС в областта на спорта: оценка и възможни перспективи (ОВ С 224, 8.6.2022 г., стр. 2).

- Доклад на Европейския институт за равенство между половете относно равенството между половете във властта и при вземането на решения (2015 г.).
 - Организация на ООН за образование, наука и култура (ЮНЕСКО), „Постигане на напредък по Програмата за устойчиво развитие до 2030 г.“, BSP-2017/WS/1, 2017 г.
 - ЮНЕСКО, Шеста международна конференция на министрите и висшите служители, отговарящи за физическото възпитание и спорта (MINEPS VI), План за действие от Казан, 15 юли 2017 г.
 - ЮНЕСКО, MINEPS V, Декларация от Берлин, 30 май 2013 г.
 - Международен олимпийски комитет (МОК), Равенството между половете и целите за приобщаване 2021 – 2024 г., Доклад за равенството между половете и приобщаването за 2021 г.
 - МОК, Олимпийска програма 2020 + 5: 15 препоръки.
-